

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการศึกษาไว้ว่าให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และในปี 2550 ได้มีการกำหนดพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 โดยเฉพาะ ในหมวด 2 มาตรา 24 ได้พูดถึงความเป็นนิติบุคคลของโรงเรียนเอกชนซึ่งกำหนดให้การบริหารโรงเรียนเอกชน อยู่ในรูปแบบคณะกรรมการ ซึ่งมาจากบุคคลหลายฝ่ายจึงทำให้เกิดผลดี เพราะการตัดสินใจย่อมได้รับการถ่วงถ่วงและสะท้อนปัญหาทุกแง่มุม ซึ่งแตกต่างจากการบริหารในรูปแบบเดิมซึ่งอำนาจสูงสุดจะตกแก่ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ทำการแทนย่อมบริหารไปโดยถือประโยชน์สูงสุดของเจ้าของเป็นหลักโดยมิได้คำนึงถึงปัญหาหรือผลกระทบด้านอื่น มาตรา 159 บัญญัติให้โรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 ซึ่งมีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นโรงเรียนในระบบหรือโรงเรียนนอกระบบแล้วแต่กรณี และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้แทนของนิติบุคคลเมื่อโรงเรียนเป็นนิติบุคคล ย่อมมีความสามารถที่จะเป็นผู้ฟ้องคดี หรือถูกฟ้องคดีได้ทั้งทางแพ่งทางอาญาทางปกครอง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บัญญัติเรื่องการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาในมาตรา 60 บัญญัติให้มีระบบการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการศึกษา แนวทางจัดการศึกษา และคุณภาพการศึกษา ประกอบกับพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 มาตรา 31 (8) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารของโรงเรียนในระบบมีอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นชอบรายงานประจำปีงบการเงินประจำปี และการแต่งตั้งผู้สอบบัญชี มาตรา 46 กำหนดให้โรงเรียนเอกชนในระบบต้องจัดวางระบบและจัดทำบัญชีของโรงเรียน และเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี และ มาตรา 47 กำหนดให้มีการตรวจสอบบัญชีของโรงเรียนเพื่อตรวจสอบและให้ความเห็นชอบต่องบการเงินของโรงเรียนภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นรอบบัญชี (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. 2542 : 14)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

2

หลักการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Performance Based Budgeting : SPBB) จะมีแนวคิดที่ใกล้เคียงกับการบริหารงบประมาณแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพราะมีการกระจายอำนาจ การตัดสินใจในการจัดทำ และการบริหารงบประมาณให้กับสถานศึกษา โดยที่ผู้เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง เป็นผู้ตัดสินใจว่า จะใช้งบประมาณอย่างไร โดยเชื่อว่าบุคคลที่ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด จะตัดสินใจใช้งบประมาณได้สนองความต้องการของนักเรียน และทำให้นักเรียนมีคุณภาพได้ดีกว่า บุคคลที่อยู่ระดับเหนือขึ้นไป จะเห็นว่าหลักการบริหารงบประมาณแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน สอดคล้องกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ซึ่งเป็นระบบงบประมาณที่สำนักงานประมาณ นำมาใช้ในการจัดทำงบประมาณของส่วนราชการต่าง ๆ โดยมีแนวคิดที่สำคัญ คือ 1) ใช้วิธีการ และกระบวนการงบประมาณเป็นเครื่องมือในการจัดสรรงบประมาณให้เกิดผลสำเร็จตามนโยบาย 2) คำนึงถึงความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 3) มอบความคล่องตัวในการจัดทำและบริหารงบประมาณให้กับผู้ปฏิบัติ (Devolution) และหน่วยปฏิบัติต้องแสดงความรับผิดชอบ (Accountability) ต่อผลงานที่เกิดขึ้นจากการใช้งบประมาณ (สำนักงานประมาณ. 2546 : 17)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณหลายด้าน เช่น 1) ด้านการวางแผน พบว่า โรงเรียนทุกขนาดมีความพร้อมด้านความสามารถวางแผนและจัดทำงบประมาณ โดยโรงเรียนได้เอง น้อย (สุรศักดิ์ หนูพันธ์ (2545 : 74-75) งบประมาณที่ได้รับอนุมัติมีจำนวนเงินไม่แน่นอน ทำให้ งานไม่เป็นไปตามแผน (คณิตฐา กลัดเนียม. 2546 : 45) 2) ด้านการจัดทำแผนงบประมาณ ไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับภาระรายจ่าย ที่เกิดขึ้นในภาพรวม และมีปัญหาเกี่ยวกับการปรับวงเงินในการ จัดทำงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้า (ทัศนีย์ สุวรรณภา. 2547 :86) 3) ด้านการประเมินผลการใช้จ่าย งบประมาณ จะเน้นที่การใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้หมดไป โดยไม่คำนึงถึงประสิทธิภาพ เท่าใดนัก หากได้ผลลัพธ์ที่เท่ากันแต่ใช้งบประมาณน้อยกว่า ก็ไม่มีแรงจูงใจให้ดำเนินการดังกล่าว (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2543 : 98) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ (2548 : 7) ที่ได้กล่าวถึง ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดทำงบประมาณที่ทำให้การบริหาร งบประมาณ แบบมุ่งเน้นผลงานที่ใช้กันอยู่ขณะนี้ ไม่ประสบความสำเร็จว่า มีสาเหตุเนื่องมาจาก 1) ในขั้นตอนของการวางแผนงบประมาณ ไม่ให้ความสำคัญของยุทธศาสตร์ยังผลให้ไม่สามารถ จัดสรรเงินให้เหมาะสมและสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ได้ 2) ไม่แยกแยะภารกิจที่เป็น ยุทธศาสตร์ออกจากภารกิจประจำ ทำให้มีการนำทุกภารกิจมาพิจารณาร่วมกัน โดยไม่คำนึง ความคิดริเริ่ม การปรับลดงานที่ขาดประสิทธิภาพ และความคุ้มค่า ส่งผลให้ค่าของงบประมาณ สูงกว่าความจริงมากเกินไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา³

โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เป็นองค์กรหนึ่งที่มีดำเนินการจัดการศึกษา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งในการดำเนินกิจการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา พบว่าได้ประสบปัญหาต่างๆ อย่างมาก เช่น ด้านงบประมาณและการเงิน ซึ่งจำนวนเงินรายรับไม่พอกับรายจ่าย โรงเรียนส่วนใหญ่เก็บค่าธรรมเนียมในอัตราต่ำและบางโรงเรียนไม่เก็บค่าธรรมเนียม เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ยากจนประกอบกับโรงเรียนจัดการศึกษา เป็นการศึกษาสงเคราะห์แบบให้เปล่า ซึ่งการให้การอุดหนุนที่เป็นเงินจากรัฐบาลก็ยังไม่เพียงพอ แก่การดำเนินกิจการโรงเรียนให้มีคุณภาพที่ดีได้ จึงทำให้คุณภาพทางการเรียนของนักเรียนยังต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ต่อมาได้มีแผนพัฒนาและแก้ปัญหา คือ 1) ให้โรงเรียนจัดเก็บค่าธรรมเนียมนการเรียนในอัตราที่เหมาะสม การให้การสงเคราะห์นักเรียนให้เป็นไปในรูปของการให้ทุนการศึกษา 2) ให้โรงเรียนจัดระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ เพื่อช่วย การดำเนินงานของโรงเรียน 3) ให้กระทรวงศึกษาธิการออกระเบียบว่าด้วยการส่งเสริมและอุดหนุนเป็นกรณีพิเศษให้เป็นการแน่นอน และเพียงพอที่จะดำเนินการของโรงเรียนได้ อย่างมีคุณภาพ 4) ให้กระทรวงศึกษาธิการจัดสรรงบประมาณสร้างอาคารเรียนในรูปวิทยาการสงเคราะห์และหรืองบประมาณสมทบสร้างอาคารและซ่อมแซมต่อเติมอาคารเรียน

ในปัจจุบันโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ได้รับการพัฒนาให้มีความเจริญก้าวหน้าและเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพสูงขึ้นจากเดิมมาก โดยสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้ให้เงินอุดหนุนเพิ่มขึ้นจากเดิม โดยให้การอุดหนุนถึงร้อยละ 100 ตามแนวทางของบัตรอุดหนุนค่าเล่าเรียน ทำให้โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา มีหลักประกันความมั่นคงด้านการเงินจากรัฐบาลระดับหนึ่ง จากสรุปผลการประชุมผู้บริหารประจำปี พ.ศ. 2551 พบว่า ปัญหาสำคัญของการบริหารงบประมาณของโรงเรียนการกุศล ยังขาดความเชื่อมโยงในการวางแผนงบประมาณ ขาดประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ และเน้นการใช้จ่ายมากกว่าผลสำเร็จของงาน ดังนั้นจึงควรหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการนำระบบ การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานที่ใช้ในการบริหารงบประมาณของภาครัฐ มาปรับปรุงประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการบริหารงบประมาณของโรงเรียนการกุศล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณสูงสุดเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน (กลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา. 2551)

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของโรงเรียน ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของปัญหา จึงได้ศึกษาแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลางเขต 1 และเขต 2 เพื่อนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา⁴

แนวทางที่เหมาะสมและเป็นไปได้มาใช้บริหารงบประมาณโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ให้มีความเจริญก้าวหน้าและยั่งยืนสอดคล้องกับความต้องการของสังคม มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสามารถบริหารงบประมาณของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลเพื่อประโยชน์สูงสุดสำหรับนักเรียน ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลางเขต 1 และเขต 2
2. เพื่อศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลางเขต 1 และเขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มีความสำคัญ คือเป็นแนวทางและแนวปฏิบัติในการตัดสินใจและการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติ ซึ่งทำให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นซึ่งถ้าโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลางเขต 1 และเขต 2ทราบและนำไปปฏิบัติได้ก็จะส่งผลต่อการปฏิบัติงานทางการบริหารงบประมาณสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาซึ่งจะมีคุณค่าต่อการบริหารงานการเงิน ที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นสร้างแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 และ เขต 2 มีประชากรประกอบไปด้วยบุคคล 2 กลุ่ม คือ ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณ จำนวน 3 คน ซึ่งได้แก่ นายกสมาคมกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ผู้จัดการโรงเรียน และผู้อำนวยการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จำนวน 3 คน และกลุ่มที่ 2 คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ที่ผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติคือผู้ที่มีวุฒิจบการศึกษาระดับปริญญาโท และปริญญาเอก สาขา การบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

5

1.2 ชั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 และ เขต 2 ประชากรได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ มีคุณสมบัติ ดังนี้ คือ จบการศึกษาระดับปริญญาโท และมีความรู้ความสามารถด้านการบริหารงบประมาณ ไม่ต่ำกว่า 5 ปี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน

1.3 ชั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 และ เขต 2 ประชากรได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณ ของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 เขต 2 ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้จัดการโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเงิน จำนวน 67 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 และ เขต 2

2.2 ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 และ เขต 2

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ตามแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน 7 ด้าน คือ

1. การวางแผนงบประมาณ
2. การคำนวณต้นทุนกิจกรรม
3. การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง
4. การบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ
5. การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน
6. การบริหารสินทรัพย์
7. การตรวจสอบภายใน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดการบริหารงบประมาณ ตามหลักการบริหารงบประมาณของสำนักงบประมาณ (2542 : 36) และชัยสิทธิ์ เถลิมีประสิทธิ์ (2544 : 8-1-8-4) สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา⁶

แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับ โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย

1. การวางแผนงบประมาณ
2. การคำนวณต้นทุนกิจกรรม
3. การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง
4. การบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ
5. การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน
6. การบริหารสินทรัพย์
7. การตรวจสอบภายใน

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน** หมายถึง วิธีดำเนินงานตามขั้นตอนการจัดทำงบประมาณโดยใช้ผลงาน (Performance) ตามพันธกิจหรือการบริการของหน่วยงานเป็นตัวตั้งในการคิดงบประมาณ โดยมีระบบการประเมินผลงานที่ใช้ตัวชี้วัดผลงานเป็นการตรวจวัดความสำเร็จของผลผลิตและผลลัพธ์ให้ออกมาเป็นรูปธรรมเพื่อแสดงผลต่อสาธารณชนและเพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานขององค์กร โดยอาศัยแนวทางการพัฒนามาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 **การวางแผนงบประมาณ** หมายถึง วิธีการดำเนินการกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินล่วงหน้าให้เป็นไปตามแผนงาน โครงการที่วางไว้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อนักเรียน ได้แก่ (1) โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่สอดคล้องซึ่งกันและกัน (2) โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติงาน / แผนงาน / โครงการ / กิจกรรมสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ (3) โรงเรียนมีการกำหนดงบประมาณรายจ่ายแต่ละปี โดยพิจารณาจากงบประมาณรายรับของโรงเรียน

1.2 **การคำนวณต้นทุนกิจกรรม** หมายถึง วิธีการดำเนินการจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิตและต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิต มีการกำหนดกิจกรรมและผลผลิตของกิจกรรมอย่างชัดเจน มีเกณฑ์กำหนดต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อมของผลผลิตของกิจกรรมอย่างชัดเจน มีการบริหารต้นทุนโดยพิจารณาความคุ้มค่า การเปลี่ยนแปลงและลดต้นทุน ได้แก่ 1) โรงเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

7

มีการนำข้อมูลต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงมาวิเคราะห์และตัดสินใจ ทางด้านกลยุทธ์เพื่อควบคุมต้นทุน กิจกรรมต่างๆของโรงเรียนให้ต่ำสุดและมีประสิทธิภาพต่อผู้เรียน 2) โรงเรียนมีการกำหนดผลผลิต และเป้าหมายผลผลิตอย่างชัดเจน 3) โรงเรียนมีการหาต้นทุนรวมของผลผลิตซึ่งเป็นผลรวมของ ต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อม

1.3 การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง หมายถึง วิธีการดำเนินการวางระเบียบกฎเกณฑ์ การจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การเรียนการสอนไว้อย่างชัดเจน สามารถซื้อได้ทันเวลา มีคุณภาพ และราคาที่เหมาะสม ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการใช้วัสดุครุภัณฑ์ทุกครั้ง ก่อนการจัดซื้อ 2) โรงเรียนมีการจัดซื้อจัดจ้าง ปฏิบัติได้ถูกต้องตามระเบียบวิธีปฏิบัติของสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 (แก้ไขเพิ่มเติม) 3) โรงเรียนมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ได้ทันเวลาที่ต้องการใช้งาน

1.4 การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ หมายถึง วิธีการดำเนินการ เกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการทำบัญชีการเงิน ให้เป็นไปตามมาตรฐาน การบัญชี ได้แก่ 1) โรงเรียนมีแผนการใช้จ่ายเงินตามกรอบเวลา และสอดคล้องกับผล การปฏิบัติจริง 2) โรงเรียนมีการออกใบเสร็จทุกครั้งที่มีการรับเงิน 3) โรงเรียนมีการบันทึกเงินที่ได้รับในบัญชีเงิน สด หรือบัญชีเงินฝากธนาคารแล้วแต่กรณีภายในวันที่ได้รับเงินนั้น โดยให้แสดงว่าได้รับเงินจาก ใบเสร็จรับเงินเล่มใดเลขใดและจำนวนเงินเท่าใด

1.5 การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน หมายถึง วิธีการดำเนินการ เกี่ยวกับ บัญชีที่แสดงรายการทรัพย์สิน หนี้สิน และทุนของโรงเรียน และการรับจ่ายงบประมาณว่า เป็นไปตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่กำหนดหรือไม่เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนมีระบบบัญชีคู่ในการลงบัญชี คือการลงรายการบัญชี ด้านซ้าย (เดบิต) และ ด้านขวา(เครดิต) ด้วยจำนวนเงินที่เท่ากัน 2) โรงเรียนมีหลักการและใช้หลักการในการบันทึก รายรับรายจ่ายเป็นแนวดำเนินการไว้ชัดเจนหรือไม่ 3) โรงเรียนมีการบันทึกรายการที่เกิดขึ้นในสมุด รายวันทั่วไป บัญชีเงินสด บัญชีเงินฝากธนาคาร และบัญชีแยกประเภท

1.6 การบริหารสินทรัพย์ หมายถึง วิธีการดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการที่เป็น ระบบโดยเริ่มตั้งแต่การวางแผนกำหนดความต้องการใช้สินทรัพย์รวมถึงการจัดการเพื่อให้ได้มาซึ่ง สินทรัพย์ การควบคุม การดูแลรักษา ตลอดจนถึงการจำหน่ายสินทรัพย์เมื่อหมดความจำเป็นต้องใช้ งาน ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการส่งเสริมบุคลากรของโรงเรียนให้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ต่อ กระบวนการเรียนการสอนมากที่สุด 2) โรงเรียนมีการลงทะเบียนสินทรัพย์ให้ครบถ้วน และมีการ ตรวจสอบข้อมูลและสภาพของสินทรัพย์ทุกสิ้นงบประมาณ 3) โรงเรียนคำนึงถึงทางเลือกในการ เช่าสินทรัพย์ นอกจากการซื้อสินทรัพย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

8

1.7 การตรวจสอบภายใน หมายถึง วิธีการดำเนินการเกี่ยวกับ การตรวจสอบการใช้งบประมาณว่าเป็นไปตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่กำหนด การตรวจสอบการรับจ่ายวัสดุ ครุภัณฑ์ การเก็บรักษาพัสดุ การเก็บรักษาเงินและการนำส่งเงิน ว่าปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบหรือไม่ ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการกำหนดแผนการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ 2) โรงเรียนมีการตรวจสอบบัญชีการเงินว่าถูกต้องเป็นปัจจุบัน 3) โรงเรียนมีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินเป็นไปตามแผนงาน โครงการและกิจกรรมที่กำหนด

2. ความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา หมายถึง คะแนนที่ได้จากการสอบวัดเกี่ยวกับความสอดคล้องของข้อคำถามกับบริบทของโรงเรียน ซึ่งสอบวัดได้จากแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

3. ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา หมายถึง คะแนนที่ได้จากการสอบวัดความเป็นไปได้ของการนำแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานสำหรับโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 และเขต 2 ไปสู่การปฏิบัติงานในโรงเรียน ซึ่งสอบวัดได้จากแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

4. ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณ หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ผู้จัดการโรงเรียน และผู้อำนวยการโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา

5. ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอกที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

6. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท และมีความรู้ความสามารถด้านการบริหารงบประมาณ ไม่ต่ำกว่า 5 ปี

7. ผู้บริหารของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 และ เขต 2 หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้จัดการโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเงิน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ที่จะนำมาใช้ในโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ภาคกลาง เขต 1 และ เขต 2

2. ได้แนวทางการปฏิบัติและแนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานที่สามารถปฏิบัติได้และมีระบบที่โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้